

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32,—, polletno Din 16,—, četrtletno Din 9,—, inozemstvo Din 64,—. — Poštno-čekovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon Interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000,—, pol strane Din 1000,—, četiri strani Din 500,—, 1/2 strani Din 250,—, 1/10 str. Din 125,—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Do 26. julija je še čas!

Opetovano smo v našem listu, ki z vso skrbljivostjo brani interese in koristi našega kmeta in delavca, opozorili na važnost sedanjega časa, ko se izvršuje zakon o likvidaciji agrarne reforme. Posebno smo priporočali vsem, ki pridejo v poštev, naj pravočasno izkoristijo ugodno priliko, ki jim jo nudi člen 24. omenjenega zakona, da pridejo do potrebnih pašnikov in gozdov. Ta člen namreč omogoča razlastitev gozdnih zemljišč v naši banovini, katera presegajo 1000 ha.

Veleposestva, ki pridejo v poštev.

Na našem Štajerskem in sosednem Koroškem in v Prekmurju pridejo v poštev ta-le veleposestva:

1. Grof Attems Ferdinand: Slovenska Bistrica (okolih Slov. Bistrica, Podčetrtek, Sv. Peter pod Sv. Gorami in Pilštanj). Gozdno posestvo meri 3344 ha, v nekdanji ljubljanski oblasti pa 1436 ha, torej skupno 4780 ha.
2. Falter Hinko in Irena: Jurklošter. Posestvo meri 1455 ha.
3. Grof Herberstein Josip: Ptuj. Posestvo meri 1107 ha.
4. Hošek Rudolf: Planina. Posestvo meri 669 ha + 864 ha v nekdanji ljubljanski oblasti = 1533 ha.
5. Lenarčič Milan: Ribnica na Poh. Posestvo meri 1158 ha.
6. Perger Artur: Mislinje (sreski načelstvi Slovenjgradec in Konjice). Posestvo meri 2677 ha.
7. Windischgrätz Alfred: Rogatec (sreski načelstvi Šmarje pri Jelšah in Maribor desni breg). Posestvo meri 2519 ha.
8. Zabeo Alfonz: Fala. Posestvo meri 4198 ha.
9. Szapary Lad.: Murska Sobota. Posestvo meri 1127 ha.
10. Esterhazy Nik.: Dolnja Lendava. Posestvo meri 3849 ha. (Pogodba s križevsko imovinsko občino.)
11. Zichy Marija: Baltinci. Posestvo meri 1276 ha.
12. ThurnValsassina: Guštanj (sreski načelstvi Prevalje in Konjice). Posestvo meri 6484 ha.
13. Thurn-Douglas: Guštanj. Posestvo meri 3824 ha.
14. Windischgrätz Hugo: Konjica. Posestvo meri 3705 ha.

15. Windischgrätz Franc Jožef: Pod-sreda (Kozje, Podsreda, Sv. Peter p. Sv. Gorami). Posestvo meri 1221 ha.
16. Kobl Vladimir: Kozje. Posestvo meri 761 ha.

Upravlenci, ki pridejo v poštev.

Pravico zaprositi za dodelitev gozdov ali pašnikov imajo občine, zemljiške zajednice, imovinske občine, gospodarski odbori za posamezne dele občin, vse zadruga, zlasti še kmetijske, živinorejske in pašniške zadruga. Interesenti za dodelitev gozdov in pašnikov niso samo dotične občine, kjer leži veleposestvo ali del veleposestva, ampak tudi okoliške občine, ki morejo iz posestev imeti gospodarsko korist. Določba člena 24. zakona o likvidaciji agrarne reforme je bistveno ista kot določba zakona o nakazovanju kuriva in stavbnega lesa iz veleposestniških gozdov interesentom agrarne reforme v Sloveniji iz l. 1922. Novi zakon te pravice razširja na pašnjo, les za domačo industrijo in obrt ter za druge gospodarske potrebe.

V sedanjem položaju gre za to, da se občine ali zadruga, kjer obstojijo, prijavijo do 26. julija za svoje občane kot agrarni interesenti. Kdo bo v posameznih slučajih dobil pravico do gozda ali pašnika, o tem zakon ne govori, marveč bo o tem izšel poseben pravilnik in odločevalo bo ministrstvo. Sedaj torej gre za ugotovitev in zasiguranje pravice do zemlje. V zadnji številki smo objavili obrazec vloge, ki naj jo občine pošljejo preko banske uprave v Ljub-

Praški nadškof dr. Kordač, ki je zapustil odgovornost polno mesto radi starosti.

ljani poljedelskemu ministrstvu. Prošnje naj so kolekovane s 5 + 20 dinarji. Ako še niste poslali te vloge, storite to takoj! Kot zadnji dan za pošiljanje takih vlog velja še 26. julij, to se pravi, ta dan poslane vloge še veljajo, ako se bile priporočeno poslane ter ima pošiljatelj o tem uradno potrdilo (recepis).

Huda stiska Nemčije po sprejemu Hooverjevega predloga. Obširno smo že poročali, kako dolgovoznih pogajanj je bilo treba posebno med Francijo in Ameriko, predno je bil uveljavljen Hooverjev načrt, ki dovoljuje Nemčiji odložitev vojne odškodnine za eno leto. Ker pa Nemčija ni izpolnila jamstev, da bo porabila z odložitvijo pridobljeni denar za gospodarski dvig države, je pričel beg inozemskega kapitala iz nemške države in tudi Nemci sami so začeli z mrzlično naglico dvigati iz de-narnih zavodov svoje prihranke. Tokom par dni je bila Nemčija že zopet na robu finančnega propada. — Da bi otele Nemce finančnega poloma, so ponujale bančne skupine raznih velesil posojilo, a seveda pod gotovimi pogoji. Nemška vlada je odklonila ponudbo, ker neče pristati na jamstva političnega značaja, ki so jih zahtevali za dovolitev dolgoročnih kreditov v Londonu ter Parizu. Ta odklonitev pomenja toliko, da se Nemčija neče resno lotiti razorožitve in še bo naprej ogroževala mir v Evropi. Iz tokratnega skrajne opasnega finančnega položaja si je pomagala Nemčija na ta način, da je zaprla vlada na nedogleden čas borze in banke. Izplačila se smejo vršiti samo en dan v tednu, a še to samo po točne dokazani potrebi v skrajno omejenih svotah. Kljub prizadevanju vlade, da bi prepričala javnost o tem, da so njeni ukrepi glede borz in bank potrebni, je objela javnost bojazen. Ljudske mase so oblegale banke in zahtevale izplačilo vlog. Banke so morali zastražiti. Ko je pa javnost zvedela, da je Nemčija odklonila zunanjo pomoč, je vladalo po večjih nemških mestih razpoloženje kakor na predvečer nove vojne. Ljudje so začeli nalagati svoje prihranke v blago, zlatnino in v večje za-